

comunica[ció]

entrevista

“Programar actes no és fer cultura”

*Alfons Ribes Sales,
Coordinador de l'IVC a Castelló*

Per Sònia Alejo Martínez

Alfons Ribes és, des de maig d'aquest any, el delegat a Castelló de l'Institut Valencià de Cultura.

L'entrevista té lloc a l'Auditori i Palau de Congressos de Castelló, un edifici de recent construcció i un dels espais que formaven part de les competències de l'ens anterior, Castelló Cultural. Alfons té allí el seu despatx i, durant el matí, hi ha més persones treballant en les oficines però un dimarts de vesprada a les 16:30 hores, l'edifici resta, pràcticament, buit i es converteix en un contenidor immens i gelat.

"Fins i tot, quan hi ha gent treballant, l'edifici és tan gran que sembla buit igualment. Des de maig quasi no isc d'ací".

L'arribada d'Alfons Ribes a aquest càrrec ha vingut carregada de polèmica, de la qual s'han fet ressó els mitjans de comunicació de la província. Una de les mesures més discutides ha estat llevar la programació no professional del Teatre Principal (grups *amateurs*, mostres d'acadèmies i escoles, actes d'associacions i agrupacions locals, etc.).

Admet que, en els primers mesos, ha estat sotmés a molta pressió i que, degut a l'escarni en les xarxes, havia deixat de consultar el seu perfil de Facebook.

"En aquest mateix despatx, em van dir que el que arribara jo a aquest càrrec ha estat el pitjor que li podia passar a la cultura a Castelló".

També admet que ha rebut moltes felicitacions però que, en el moment en què els diaris locals han sigut més durs amb la seua gestió, no ha trobat a eixos aliats.

Des de la meua arribada al seu despatx comentem algunes anècdotes i com que de seguida ens introduïm en temes ininteressants, connecte la grabadora.

Conta'ns d'on vens i quin va ser l'impuls que et va moure a optar al càrrec de delegat de l'IVC a Castelló?

Vinc de Benicàssim, era el cap de secció de Cultura de l'Ajuntament des de 1983 i quan vaig llegir l'oferta de la plaça, em va parèixer un

repte interessant per a mi i per a la meua trajectòria professional. A més, coneixent la realitat de Castelló pensava que podia aportar quelcom.

Quines són exactament les teues competències?

Sóc el coordinador de cinc espais: el Palau de Congressos i Auditori de Peníscola i, a la ciutat de Castelló tenim l'Auditori, el Teatre Principal, el Museu de Belles Arts i l'Espai d'Art Contemporani.

El Palau de Congressos de Peníscola, que té molt poca activitat i molt complicada. És prou gran, té set-cents seients i per a dinamitzar

Auditori i Palau de Congressos de Castelló

Palau de Congressos i Auditori de Peníscola

Teatre Principal de Castelló

aquest centre necessitem la col·laboració d'altres ens públics: Ajuntament, Diputació... a més està a seixanta quilòmetres i pense que la cultura no es pot teleprogramar. Si es fera tot des de Castelló, seria artificial, de fet, no seria cultura sinó programar actes. Pense que la cultura ha d'estar vinculada al teixit social d'una ciutat. No es pot programar un acte sense comptar amb el públic i les entitats. El que estava i està passant ara encara, és això; s'estan programant bandes de música de tota la província amb un acord que tenim amb la Diputació i, per mig d'un conveni, l'Ajuntament de Peníscola té vint dies a l'any de programació en els quals entren festes de Reis Mags, presentació de la reina de festes, etc. Per això dic que és prou difícil i que no sé en què s'estava pensant i projectant quan es va construir eixe edifici. Potser en el festival de cinema que mai ha tingut prou rellevància i que, de fet, ha desaparegut.

El que estem fent ara és, a més de les bandes de música, és programar part del Festival de Jazz de Peníscola, que també és nostre.

Guarinos, Girona i Ribes en un moment de la presentació de la programació de l'IVC a Castelló

Quins són els teus reptes prioritaris respecte a l'etapa anterior de gestió?

Jo porte al càrrec sis mesos i la meua programació ha entrat en octubre. En aquest temps, el primer que s'ha fet és un estudi d'allò que teníem, un diagnòstic de la realitat. Personalment pense que, els quatre centres que gestione necessiten un canvi però cadascú d'ells té unes possibilitats de fer-ho o no.

Per exemple, el Teatre Principal ha estat el primer lloc on hem posat la mà. Vaig cancel·lar tot el què hi havia en previsió a la programació, on més del huitanta per cent era programació no professional i actes que res tenien a vore amb un edifici públic i sí amb un saló d'actes. Salons d'actes hi ha molts a Castelló i també tenim altres teatres. Encara així, hi ha algun cas com el Betlem de la Pigà com a cas excepcional, que hem mantingut. També s'han llevat actes relacionats amb mostres d'acadèmies, de fi de curs, etc.

Amb els mateixos diners s'ha fet una programació professional. A més estalviem recursos perquè el cost era semblant a una programació professional i hem lliurat d'hores al personal tècnic del Principal i personal de reforç.

Paral·lelament, s'havia detectat que ací, a l'Auditori, ve poca gent i molt major: això és un problema. Joestic venint a tota la programació i sóc dels més joves. Aleshores, el meu objectiu és donar-li una volta a la música clàssica i fer un canvi en la programació musical per atraure a altres edats i oferir un producte que ens porte més varietat de públic.

A l'augmentar ací la programació musical, els tècnics del Principal als que hem alliberat d'hores, poden vindre amb mi a treballar.

La conseqüència de les primeres mesures ha estat la presentació de la programació d'aquest trimestre al teatre que jo pense que té molta qualitat, segons el meu criteri, i amb la qual segur que molta gent no està d'acord.

Hem llevat a Arturo Fernández, que era qui presentava la temporada i tenim un fet històric i és que el Teatre Lliure, per primera vegada, vindrà a Castelló, la qual cosa era sorprenent que no s'haja donat fins ara. Només tindrem nou peces en aquest trimestre però són nou peces de gran qualitat.

Pel futur, seguirem programant en aquesta línia i sempre hi haurà alguna obra de referència. També vindran les produccions del nostre Institut Valencià de Cultura: "Càries", "Cuzco", "Tic-Tac", etc. I totes les produccions que està recolzant l'IVC i que passaran també per Castelló i Alacant.

I a part de les produccions i coproduccions públiques, quin lloc tindran les companyies valencianes professionals?

Independentment que siguin valencianes o no valencianes, jo vull tindre al menys una producció potent al mes. A gener tindrem, per exemple, a Maria Pagés, Teatre de la Resistència, "Cuzco" i "Tic-Tac".

No estic programant en funció que les produccions siguin públiques o privades però tenim una responsabilitat i no estem llevant protagonisme a la privada, ni molt menys.

El meu objectiu és que arribe a Castelló el mateix teatre que tens a València, Alacant, Barcelona o Sevilla, per què no? I de fet, estic seguint la programació de teatres molt interessants de fora d'ací i veig que no estem molt lluny d'aquest concepte i amb la intenció de no discriminar ningú.

En una de les darreres entrevistes teues que apareixen en premsa comentes que no hi havia res de la programació que vinguera per mig de distribuïdors. Em pots explicar açò?

El que vaig dir exactament era que no ens estan programant les distribuïdors, excepte que la mateixa companyia ens adrece a una empresa distribuïdora.

Pel seguiment que jo he fet, no d'ara sinó de molts anys, es treballa amb dos o tres distribuïdors, de vegades només una i s'estava programant només allò que oferia eixa distribuïdora, fóra o no fóra interessant. El que intentava dir és que cap distribuïdora externa ens està dient el que hem de fer.

Per exemple, pròximament anem a fer un monogràfic de Pasolini i ningú ens ha vingut a oferir aquest projecte i com desenvolupar-lo ni cap empresa de fora a dir-me que he de programar. De fet, a penes faig cas a tot el que m'arriba per ahí i pense més en allò que més ens interessa.

"Incendios" | Ysarca + Teatro de la Abadía | Foto: Cristina Galán

En l'estructura de càrrecs de l'IVC, quin lloc ocupes tu?

En l'estructura, per baix del Conseller (Vicent Marzà) i el Secretari Autonòmic (Albert Girona), tinc a Abel Guarinos amb les tres subdireccions adjuntes de música, audiovisual i arts escèniques i després anem els coordinadors territorials de Castelló i Alacant. La meua relació directa és amb Abel però també recolzant-nos amb Roberto, Marga i Jose Luis.

I n'hi ha bona relació?

La veritat és que sí, hi ha molta amistat i és gent molt implicada. El que he notat i que puc dir és que es treballa molt i moltes hores. No sé si s'està veient o no, però jo no tinc vida fora d'ací. T'ho jure, jo només treballo i dorm.

Tot i que ja existia una campanya d'abonaments en el Principal, em pots comentar com ha anat aquest trimestre amb un canvi tan substancial en la programació?

D'entrada, crec que va ser una errada meua incloure al principi "Incendios" a l'abonament perquè les entrades es van vendre en una setmana. Posteriorment he substituït "Incendios" per "Un tret al cap" i la campanya encara està oberta. El que he fet també ha estat baixar un poquet els preus.

I com has vist fins ara l'ocupació del teatre?

Bé, "Incendios" es va omplir i, en general, l'ocupació està en més de la meitat. Jo pense que qualsevol aficionat al teatre ha d'admetre que és una programació prou interessant.

"Càries" | Teatre del Poble Valencià

Des que estic jo ací hi ha hagut assistències de vint o trenta persones i d'altres de ple absolut però, de moment, jo estic al marge dels números. Crec que les dades són millors ara que de maig a juny i clar que estem pendents del públic i que moltes de les mesures que anem a posar en marxa són per a millorar l'assistència. Per exemple, també he canviat els horaris, que crec que no eren adequats i estem pensant en portar propostes per a públic familiar, però tinc els diners que tinc i m'he trobat amb un pressupost ja fet.

I respecte al pressupost del què disposes, penses que és suficient?

Jo pense que no ho és en relació a les estructures que tenim a Castelló, però també comprenc que el manteniment és molt car.

D'entrada, a l'Auditori cal mantenir els cicles de jazz, rock i als músics de l'entorn nostre. Al teatre vull incloure més propostes per a públic familiar.

Voldries afegir alguna cosa més?

Supose que estareu més interessats en la vessant de teatre, on ja hem donat una volta a la programació, però no puc pensar només en això. Per exemple, una de les coses que estic pensant és portar coses del Teatre Principal a l'Auditori i viceversa. Per exemple, l'actuació de Silvia Pérez Cruz la portarem al Teatre perquè pense que és el marc més adient per a aquest concert i La Fura dels Baus vindrà a l'Auditori amb una obra vocal de Bach.

També estem treballant el tema de les associa-

cions com Platea (associació d'espectadors), tot i que no ens ha donat temps aquests trimestres, ens agradaria propiciar encontres amb els autors o directors dels espectacles que passen per ací. Volíem començar amb "La quinta del biberó", treballant l'obra abans de la funció amb gent de la Memòria Històrica i trobant-nos després amb la companyia, però no ens ha donat temps. No obstant això, es farà a partir de gener.

D'altra banda, també estem pensant a fer una ludoteca, o quelcom semblant, dins del teatre i de l'auditori, perquè aquells que vinguen al teatre i tinguen xiquets, els puguen deixar ací fent activitats d'expressió o relacionades amb les tècniques teatrals. Es tracta de fer que la gent de trenta o quaranta anys amb responsabilitats familiars, puguen vindre també.

Mentre ens anem acomiadant, li pregunte per l'aplicació de descomptes en les entrades per a associacions i, efectivament, em confirma que sí n'hi han i que no tenia a l'AAPV entre les beneficiades però que amb molt de gust ens inclourà entre elles.

Més informació:

<http://www.culturalcas.com/va/>

guia d'actors i actrius professionals valencians

dades necessàries per a la foto:

- nom artístic, idiomes, telèfons i e-mail
- format de la foto: 13x18 en b/n (verical) pots portar la foto en paper o en cd;
- foto en paper: ha de ser original, no seran vàlides les fotocopies impreses en paper fotogràfic.
- foto en cd: mínim amb una resolució de 300 ppp i en format jpeg o tiff.

dades necessàries al curriculum per a la guia:

- nom artístic, idiomes, alçada, pes, color d'ulls i color de cabells.